

عنوان مقاله:

ساختار نظام اداری - مالی دوران صفوی و مقایسه آن با دوران قاجاریه

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات ایران شناسی، دوره 3، شماره 4 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 37

نویسندگان:

محمد بهرام زاده - معاون پژوهشی و عضو هیئت علمی بنیاد ایران شناسی

هدی اخوان نیک - دانش آموخته کارشناسی ارشد تاریخ ادبیات تطبیقی دانشگاه آزاد اسلامی

خلاصه مقاله:

در دوره صفویه برخی از وجوه ساختاری و عملکردی مناصب اجرایی کشور دگرگونی‌هایی را از سر گذرانید و در این میان، شماری از آن مناصب به منظور اثربخشی بیشتر در ماموریت‌های اداری، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی مربوط توسعه و تکامل یافت. در این دوره، در نتیجه برخی دگرگونی‌های ساختاری و عملکردی، نقش و عملکرد اداری و سیاسی آنها به همراه منزلت و جایگاه اجتماعی شان تحول یافت. الگوی ساختار و عملکرد ساختار اداری-مالی که در دوره صفویه ظاهر شد، در ادوار بعد میل به انحطاط یافت و در اواخر دوره قاجار زوال یافت. نوشتار حاضر به بررسی تاریخی مبتنی بر اسناد و داده‌های موجود درخصوص ساختار و عملکرد ساختار اداری-مالی در دوره صفوی میپردازد و سپس ساختار اداری-مالی دوران قاجاریه را بررسی کرده و در پایان به مقایسه این دو دوره از لحاظ ساختار اداری و مالی می‌پردازد. نتیجه این تحقیق نشان می‌دهد در این دو دوره بعلاوه توسعه کارکردهای نظام اداری و مالی از صاحب منصبان نظامیو اداری استفاده می‌شد و بسیاری از شغل‌ها نقش و عملکردهای گوناگون و مهمی در حوزه‌های اجرایی، قضایی و امنیت اجتماعی برعهده داشتند. اهمیت و منزلت اداری و اجتماعی دارندگان این مناصب سبب می‌شد آنان افزون بر وظایف اصلی خود گاه به عنوان سفیر، مشاور و عامل مالی بکار گرفته شوند و ماموریت نظامی و مواردی دیگر را به عهده بگیرند.

کلمات کلیدی:

صفویه، قاجاریه، عامل قضایی، مناصب اداری، امنیت اجتماعی، نظام مالی دفترخانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1945189>

